

ළමා හා මාතෘ සෞඛ්‍ය සේවා බිඳ දමන වෘත්තීය සමිති නායකයන්.

හෙද සේවාව ගෞරවණීය සේවාවකි. වින්නමු සේවාවද ගෞරවණීය සේවයකි. වින්නමු සේවාවට හෙද සේවාවටත් වඩා දීර්ඝ ඉතිහාසයක් ඇත. කෙසේ නමුත් හෙද හා වින්නමු යනු තාක්ෂණික ක්ෂේත්‍ර දෙකකි. වින්නමු මාතාවන් බඳවා ගැනීම නැවතීමේ අරමුණින් හෙදියන්ට වින්නමු පුහුණුව ලබා දීමට ගෙන ඇති තීරණයේ හයානකකම මෙසේ අනාවරණය කරමු.

වින්නමු සේවාව ගර්භනී මවටත් දරු උපතටත් ප්‍රධාන දායකත්වය ලබා දෙයි. ලොව පුරා පිලිගත් ජාත්‍යන්තර ප්‍රමිතියට අනුව සුනිකාගාර සේවය සඳහා ප්‍රධාන වශයෙන් දායක වන්නේ නාරි හා ප්‍රසවවේදය පිලිබඳ වෛද්‍යවරුන් සහ වින්නමු මාතාවන්ය.

දැනට ශ්‍රී ලංකාවේ ප්‍රදරු මරණ අනුපාතය (IMR) සහ මාතෘ මරණ අනුපාතය (MMR) ජාත්‍යන්තර ඇගයීමකට පත් වන ආකාරයේ අවම මට්ටමක පවතී. මෙම මට්ටම කලා ලගා වීමට හැකි වූයේ ශ්‍රී ලංකාවේ ළමා හා මාතෘ සෞඛ්‍ය සේවය **ඉහළ ප්‍රමිතියක් රැකගත්** නිසාය. මෙම දර්ශක, පොදුවේ සමස්ත සෞඛ්‍ය සේවාවේ ගුණාත්මකභාවය නිරූපනය කරන දර්ශක ලෙස භාවිතා කරන්නේ එබැවෙනි. ශ්‍රී ලංකාවේ සෞඛ්‍ය, අනෙකුත් දියුණු රටවල් හා සැසඳෙන පරිදි ඔසවා තැබුණේද මාතෘ හා ළමා සෞඛ්‍ය සේවාව නිසි ප්‍රමිතිය රැකගත් නිසාය.

හෙද සේවාව හා වින්නමු සේවාව යනු,

හෙද සේවාව හා වින්නමු සේවාව යනු සෞඛ්‍ය සේවාවේ තිබෙන **තාක්ෂණිකව වෙනස් වූ සේවා දෙකකි.** එබැවින් ලොව පුරා මෙම කණ්ඩායම් දෙක සිය වපසරියට අයත් වගකීම්වල ගුණාත්මකභාවය දියුණු කිරීමට දිනපතා උත්සාහ කරයි. නමුත් හෙදියන්ට වින්නමු සේවාව භාරදීම හෝ වින්නමු මාතාවන්ට හෙද සේවාව භාරදීම සෞඛ්‍ය සේවාවට අහිතකර වනු ඇත. උදාහරණයක් ලෙස ස්නායු රෝග විශේෂඥවරුන්ට ප්‍රසව හා නාරිවේදය පුහුණු කිරීම වැනිය.

හෙද පුහුණුවේ අධික පිරි වැය

හෙද පුහුණුවේදී දීමනා ලබා දෙන බැවින් හෙදියන් නිෂ්පාදනය කිරීමට වෛද්‍යවරයෙක් නිෂ්පාදනය කිරීමට යන වියදමට වඩා විශාල වියදමක් රජය දරන බව බොහෝ දෙනා නොදත් කාරණයකි.

- හෙදියක නිපදවීමට වැය වන මුදල රුපියල් මිලියන 1.8
- වින්නමු මාතාවක නිපදවීමට වැය වන මුදල රුපියල් මිලියන 1.1

මේ අනුව හෙදියක නිපදවා, වින්නමු පුහුණුව ලබා දී වින්නමු සේවයේ යෙදවීමට යන මුදලින්, දළ වශයෙන් වින්නමු මාතාවන් තුන් දෙනෙකු පමණ නිපදවා ගත හැක.

අනෙක් අතට එම වින්නමු පුහුණුව අවසානයේදී හෙදිය, හෙදියක් ලෙස සේවය කලහොත් ඔවුන් උගත් එම වින්නමු පාඨමාලාව ප්‍රයෝජනයක් නොවනු ඇත. මෙම වැඩිපුර යන වියදම හා කාලය යොදවා වින්නමු මාතාවන් තුන් දෙනෙක් බිහිකර ගත හැකි වන අතර ඉන් වින්නමු මාතාවන්ගේ අඩුව වසර කිහිපයක් තුලදී සම්පූර්ණ කර ගත හැක.

හෙදියන්ට වින්නමු පුහුණුවක් ලබාදීම සෞඛ්‍ය සේවයට බලපාන්නේ කෙසේද?

මේ තුලින් හෙද හා වින්නමු පුහුණුවේ වියදම විශාල වශයෙන් වැඩිවේ. පුහුණු කාලයද වැඩිවනු ඇත. එබැවින් පුහුණු කරගත හැකි සංඛ්‍යාවද අඩුවනු ඇත. හෙද සහ වින්නමු මාතාවන් ගේ හිඟය තව තවත් වැඩිවන අතර එමගින් හෙද සහ වින්නමු පුහුණුවද අවුල් වී යනු ඇත. එපමණක් නොව දැනට ජාත්‍යන්තර ප්‍රමිතියට අනුකූලව ස්ථාවරව ඇති වින්නමු සේවාව ගැටුමකට ලක් වී, එහි ගුණාත්මක සේවාව පිලිබඳව මහජන විශ්වාසයත්, ජාත්‍යන්තර ප්‍රමිතියත්, ජාත්‍යන්තර දර්ශකත්, සෞඛ්‍ය සේවාවට අද ඇති පිලිගැනීමත් බිඳවැටෙනු ඇත.

වින්නඹු සේවාව පිලිබඳ තාක්ෂණික තීරණය.

සුභිකාගාරයේ ප්‍රසූතිය භාරව සිටිය යුත්තේ කවුරුන්දැයි තීරණය කිරීම ජාත්‍යන්තර ප්‍රමිතියට අනුකූලව ගතයුතු තාක්ෂණ තීරණයකි.

සෞඛ්‍ය අමාත්‍යාංශයේ මාතෘ සෞඛ්‍ය සේවාව පිලිබඳ ප්‍රධාන වගකීම් දරන්නේ පහත සඳහන් නිලධාරීන්ය.

- ප්‍රසව හා නාරි වේද විශේෂඥ වෛද්‍යවරුන්,
- ප්‍රජා සෞඛ්‍ය විශේෂඥ වෛද්‍යවරුන්,
- තාක්ෂණ පුහුණුවීම් භාර සෞඛ්‍ය අමාත්‍යාංශ නිලධාරීන්.

එම කණ්ඩායම් වල ඒකමතික තීරණය වින්නඹු මාතාවන් සුභිකාගාරයේ දී සේවාවන් සැලසිය යුතු බවය. ඒ සියලු තාක්ෂණික තීරණවල පසුබිම ජාත්‍යන්තර ප්‍රමිතිය හා බැඳී පවතී. නමුත් හෙද වෘත්තීය සමිති නායකත්වය නිසා මෙම තාක්ෂණික තීරණය හැල්ලුවට ලක්කිරීම ඉතා භායානක තත්ත්වයක් බව පෙන්නා දෙමු.

හිතීමය තත්ත්වය

ඉහත තාක්ෂණික තීරණයට පිටින් රජකාරී කිරීමේදී යම් කිසි අතපසුවීමක් සිදු වී හෙදියගේ වින්නඹු රාජකාරිය අධිකරණයේදී අභියෝගයට ලක් වුවහොත්, එහිදී ඇය පෞද්ගලිකව අසරණ වනු ඇත. ඇයට පිහිට වීමට වෘත්තීය සමිති නායකයන්ටද නොහැකි වනු ඇත.

හෙද හා වින්නඹු සේවාවේ දියුණුව.

හෙද හා වින්නඹු සේවාව තාක්ෂණික කේන්ද්‍ර දෙකක් බව අප පැවසුවෙමු. අද ශ්‍රී ලංකාවේ හෙද සේවය සහ වින්නඹු සේවාව ඉහල ප්‍රමිතියක ඇත. එනමුත් ඒවා තවදුරටත් දියුණු කර ගැනීමට පියවර ගැනීම ඉතා අගනේය. එබැවින් හෙදියන්ට හෙද සේවය පිලිබඳව තවදුරටත් පුහුණු කිරීම් ලබාදීමත් වින්නඹු මාතාවන්ට වින්නඹු සේවාව පිලිබඳව වැඩිදුර පුහුණුව ලබා දීමත් කල යුතුව ඇත. කේන්ද්‍ර දෙක මිශ්‍රකර පුහුණුව ලබාදීම හානි දායක වනු ඇත.

හෙද වෘත්තීය සමිති නායකයන්ගේ දේශපාලනය සහ හෙදියන් නොමග යැවීම.

හෙද වෘත්තීය නායකත්වය කල යුත්තේ හෙද සේවයේ ගුණාත්මක භාවය දියුණු කිරීම සඳහා පියවර ගැනීම මිස අන් අයගේ රැකියාවන් කිරීමට හෙදියන් උසි ගැන්වීම නොවේ. ඉන් හෙදියන්ට යහපතක් නොවනවා මෙන්ම ඔවුන් අන් ක්ෂේත්‍ර සමඟ ගැටුම් ඇති කරගැනීමෙන් අපකීර්තියට පත්විය හැකිය. මන්දයත් මෙවැනි අදුරදර්ශී ක්‍රියා මාර්ග වැඩිදුර යා නොහැකිය. මක් නිසාද යත්, හෙද නායකත්වය පිලිබඳ විශ්වාසනීයත්වයද ඉන් බිඳවැටෙන බැවිනි.

සෞඛ්‍ය අමාත්‍යාංශයේ කාර්ය භාරය.

අප රටේ සෞඛ්‍ය සේවය බෝ වන රෝග අභියෝගය ජය ගැනීමට සමත් වී ඇත. නමුත් බෝ නොවන රෝග වල ප්‍රවණතාවය බටහිර රටවල් වලටද වඩා වැඩිය. එම අභියෝග ජය ගැනීමට සෞඛ්‍ය අමාත්‍යාංශය කටයුතු කල යුතු යුගයක, ජාත්‍යන්තර ප්‍රශංසාවට ලක්වෙමින් ස්ථාවරව තිබෙන මාතෘ සෞඛ්‍ය ක්ෂේත්‍රය අවුල් කර ගැනීම කෙසේවත් පිලිගත නොහැක. ඉන් ඇතිවන භායානක ප්‍රතිඵල සලකා බලන විට මෙය සෞඛ්‍ය සේවාව බිඳ දැමීමේ එක්තරා කුමන්ත්‍රණයක් දැයි අප අනතුරු අගවමු.